

FÖRSTAFYND I LINDESBERGS KN

PUNGMES VID SJÖMOSJÖN 13 MAJ 1989

THOMAS EWERLID

Lördagen den 13 maj beslöt min vän Herman Norrgrann och jag oss för att ta en tur till Sjömo i försommarvärmen.

Vid 14-tiden kom vi till berget och fick därifrån njuta av ett par lärkfalkar som ihärdigt jagade insekter tillsammans med bl.a årets första tornseglare. När vi skådat oss mätta på denna uppvisning gick vi nedför stigen och stannade nedanför berget för att om möjligt fotografera falkarna. När vi stod där hörde vi ett för oss helt obekant läte från vassen, ett fint, svagt "siss"-kvitter. Vad är det där? Sången, om man nu skall kalla det så, hördes bara någon sekund men blev följt av ett fint lockläte, inte helt olikt en sävsparvs lock men med en helt annan ton. Pungmes, det måste vara pungmes!

Tyvärr blev det ett kort möte, endast 5-6 gånger lockade fågeln innan den försvann in i vassen för gott. Något mer sågs inte till av fågeln denna dag så det fick bli ett besök även följande dag.

Den 14 maj var jag på plats igen, denna gång vandrade jag mera västerut längs vassen och fick utan resultat stanna vid ett stort krondike. Efter att ha stått där någon minut dök den rackaren upp, lockade några gånger och försvann igen. Nu fick jag iallafall se en skymt av den lilla överenergiska rastlösa fågeln. Tiden rann iväg och jag måste åka hemåt.

15 maj. Idag hade jag mer tid till förfogande så jag gav mig ut mot det håll där den flugit föregående dag. Efter ett sumpmarksäventyr i bästa "Erik Rosenberg" stil stod jag inför vad jag misstänkte skulle vara pungmesens favorittillhåll. En sumpskog av sälg, al och björk gränsande mot vass och starrängar, här måste en pungmes trivas! Det dröjde nog inte mer än 30 minuter innan jag hörde honom locka i sälgarna, men vad hjälpte det. Hur jag än försökte så höll han sig på lagom avstånd för ögat och tillslut tycktes han tröttna på sin förföljare och gav sig av. Jag återupptog genast sökandet, men utan resultat. Efter en och en halvtimmes sökande när allt kändes helt förgäves kom så belöningen för allt slit. Plötsligt satt den bara där på bara några meters håll och helt öppet. Kön är svårt att avgöra så det låter jag vara osagt men grann var den. Man slås av fågelns litenhet, den är ju nästan som en kungsfågel. Den svarta ansiktsmasken och den bruna ryggen på en i övrigt ljus kropp gör honom omisskännlig.

Näväl, mötet med honom blev även denna gång en snabb affär, men jag såg honom då och då i lövverket innan jag gick hemåt med en behaglig känsla i kroppen. Det är ju stunder som denna som verkligen förgyller en skådares tillvaro.

Här följer en närmare beskrivning av fågeln: En liten rastlös fågel. Jag fick intrycket av att ha en blandning av mes och rörsångare framför ögonen. Svart ögonmask på grått huvud, brun rygg och ljusa (gråbruna) kroppssidor och buk. Stjärten föreföll vara medellång och näbben mycket liten och kort. Locklåten anges i böcker som "ziiy" vilket jag tycker är en bra liknelse. Det var ett fint sugande läte som vek av något på sluttampen. Den hade även några andra "sissande" låten som jag dock inte hann fästa på minnet.

Utav tidsbrist har jag inte kunnat följa upp den men ännu så länge har ju bara en fågel setts, så några förhoppningar på häckning föreligger inte ännu.

Red kommentar:

Det förefaller vara pungmesens år iår, från flera håll i södra och mellersta Sveriges rapporteras om rekordmånga pungmesobservationer. Så har tex pungmes för första gången konstaterats häcka i Kvismaren. Från och med slutet av april har minst fyra honor och fem hannar uppehållit sig i ett område mellan Hammarkanalen och Ormkullen. Där har sex bon hittats och häckning har fortskridit i två av dessa. Dessutom har enstaka fåglar eller par setts på flera andra platser, bl.a vid östra Fågelsjön, Rysjön och Nyängen (källa: Fåglar i Kvismaren, vårinfo 1989:3).

